

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/17797. számú
törvényjavaslat**

**az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő
korrupció elleni küzdelemről szóló, 1997. május 26-án kelt egyezmény kihirdetéséről**

**Előadó: dr. Petrétei József
igazságügy-miniszter**

Budapest, 2005. október

2005. évi törvény**az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló, 1997. május 26-án kelt egyezmény kihirdetéséről**

1. § Az Országgyűlés az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló, 1997. május 26-án kelt egyezményt e törvénnyel kihirdeti.

2. § Az egyezmény hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„EGYEZMÉNY**az Európai Unióról szóló szerződés K. 3. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján, az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről**

Az egyezmény MAGAS SZERZŐDŐ FELEI, AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAI,

hivatkozva az Európai Unió Tanácsának 1997. május 26-i jogi aktusára,

mivel a tagállamok az igazságügyi együttműködés javítását a korrupció elleni küzdelemben közös érdekek tartják, amely a Szerződés VI. címében meghatározott együttműködés körébe tartozik,

mivel a Tanács 1996. szeptember 27-i jogi aktusával olyan jegyzőkönyvet hozott létre, amely különösen olyan korrupciós cselekedetek ellen irányul, amelyek nemzeti vagy közösségi tisztviselőket érintenek, és károsítják vagy valószínűleg károsíthatják az Európai Közösségek pénzügyi érdekeit,

mivel a tagállamok közötti, büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés javítása céljából szükséges az, hogy az említett jegyzőkönyvnél tovább menjenek és egy olyan egyezményt hozzanak létre, amely az Európai Közösségek tisztviselőit, illetve általában a tagállamok tisztviselőit érintő korrupciós cselekedetek ellen irányul,

azzal az óhajjal, hogy ezen egyezmény következetes és hatékony alkalmazását az Európai Unióban mindenütt biztosítsák,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

*1. cikk***Fogalom meghatározások**

Ennek az egyezménynek az alkalmazásában:

- a) „tisztviselő” bármely közösségi vagy nemzeti tisztviselő, ideértve egy másik tagállam bármely nemzeti tisztviselőjét;
- b) „közösségi tisztviselő”:
- az a személy, aki az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata és az e Közösségek egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek értelmében tisztviselő vagy egyéb szerződéses munkavállaló,
 - az a személy, akit a tagállamok vagy bármely köz- vagy magánjogi szervezet az Európai Közösségekhez helyeznek és, aki az európai közösségi tisztviselőkével vagy egyéb alkalmazottakéval egyenértékű feladatokat lát el.

Az Európai Közösségeket létrehozó szerződések értelmében felállított szervek tagjait és e szervek személyzetét közösségi tisztviselőként kell kezelni, amennyiben az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata és az e Közösségek egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek nem vonatkoznak rájuk;

- c) „nemzeti tisztviselő” az adott tagállam büntetőjoga alkalmazása tekintetében azon tagállam nemzeti jogszabályaiban meghatározott „tisztviselő” vagy „hivatalos személy”, amely tagállamban a kérdéses személy e feladatot ellátja.

Mindazonáltal, abban az esetben, ha egy másik tagállam által kezdeményezett eljárás egy tagállam tisztviselőjét érinti, az előbbi csak annyiban köteles a nemzeti tisztviselő meghatározását alkalmazni, amennyiben az a meghatározás saját nemzeti jogszabályaival összeegyeztethető.

2. cikk

Passzív korrupció

(1) Ezen egyezmény alkalmazásában az a tisztviselő, aki szándékosan, közvetlenül vagy közvetítő útján bármilyen előnyt kér, vagy az előnyt elfogadja a maga vagy harmadik személy javára, vagy ilyen előny ígéretét elfogadja azért, hogy hivatali kötelességét megszegve, hatáskörébe tartozó intézkedést vagy hatásköre gyakorlása során intézkedést tegyen vagy ne tegyen, passzív korrupciót követ el.

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben említett típusú magatartás bűncselekménynek minősüljön.

3. cikk

Aktív korrupció

(1) Ezen egyezmény alkalmazásában bárki, aki szándékosan, közvetlenül vagy közvetítő útján bármiféle előnyt ígér vagy ad egy tisztviselőnek a maga vagy harmadik személy javára

azért, hogy a tisztviselő, hivatali kötelességét megszegve, hatáskörébe tartozó intézkedést vagy hatásköre gyakorlása során intézkedést tegyen vagy ne tegyen, aktív korrupciót követ el.

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben említett típusú magatartás bűncselekménynek minősüljön.

4. cikk

Asszimiláció

(1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy büntetőjogában a 2. és a 3. cikkben említett azon bűncselekmények meghatározásait, amely bűncselekményeket a kormányának miniszterei, parlamenti kamaráinak választott tagjai, legfelsőbb bíróságainak tagjai vagy számvevőszékének tagjai, vagy azok sérelmére követtek el hivataluk gyakorlása során, hasonlóképpen alkalmazzák azokban az esetekben, amelyekben e bűncselekményeket az Európai Közösségek Bizottságának, az Európai Parlamentnek, az Európai Bíróságnak és az Európai Közösségek Számvevőszékének tagjai követik el, vagy azok tagjai sérelmére követik el hivataluk gyakorlása során.

(2) Amennyiben egy tagállam különleges jogszabályokat alkotott azon cselekedetek és mulasztások vonatkozásában, amelyekért a kormányának miniszterei felelősek az adott tagállamban különleges politikai helyzetüknél fogva, akkor az (1) bekezdés nem szükségszerűen alkalmazandó az ilyen jogszabályokra, feltéve, hogy a tagállam biztosítja, hogy az Európai Közösségek Bizottságának tagjaira is kiterjed a 2. és 3. cikket végrehajtó büntetőjogi jogszabály.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés nem érinti az egyes tagállamokban a büntetőeljárásra és az illetékes bíróság meghatározására alkalmazandó rendelkezéseket.

(4) Ami a mentességek felfüggesztését illeti, ez az egyezmény teljes összhangban alkalmazandó az Európai Közösségeket létrehozó szerződések, az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv, a Bíróság alapokmánya és a végrehajtásuk céljából elfogadott szövegek megfelelő rendelkezéseivel.

5. cikk

Szankciók

(1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2. és 3. cikkben említett magatartást és az arra való bűnsegélyt vagy felbujtást hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal büntessék, beleértve, legalábbis súlyos esetekben, a kiadatást megalapozó szabadságvesztéssel járó büntetéseket.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti a hatáskörrel rendelkező hatóság fegyelmi jogkörének gyakorlását a nemzeti tisztviselővel vagy közösségi tisztviselővel szemben. A kiszabandó szankció meghatározásakor a nemzeti büntetőbíróságok, nemzeti joguk elveivel összhangban,

figyelembe vehetik az ugyanazon személyre ugyanazon magatartás miatt már kiszabott bármely fegyelmi szankciót.

6. cikk

Vállalkozások vezetőinek büntetőjogi felelőssége

Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a vállalkozások vezetőit vagy egy vállalkozáson belül döntési jogosultsággal rendelkező vagy ellenőrzést gyakorló személyeket büntetőjogilag felelősségre lehessen vonni — a nemzeti jogban meghatározott elvekkel összhangban — a korrupciónak e személyek felügyelete alá tartozó, a vállalkozás érdekében eljáró személy által elkövetett, a 3. cikkben említett eseteiben.

7. cikk

Joghatóság

(1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket joghatóságának megállapítására azon bűncselekmények tekintetében, amelyeket a 2., a 3. és a 4. cikkből fakadó kötelezettségeivel összhangban állapított meg, amennyiben:

- a) a bűncselekményt teljesen vagy részben a saját területén követték el;
- b) az elkövető saját állampolgára vagy tisztviselője;
- c) a bűncselekményt egy az 1. cikkben említett személy sérelmére, vagy az Európai Közösségek 4. cikk (1) bekezdésében említett intézményeinek egyik tagja sérelmére követték el, aki egyúttal saját állampolgára;
- d) az elkövető közösségi tisztviselő, aki az Európai Közösség egyik intézményénél dolgozik, vagy az Európai Közösségek létrehozó szerződések értelmében létrehozott szervezetnél, amelynek székhelye a kérdéses tagállamban található.

(2) Minden tagállam a 13. cikk (2) bekezdésében említett értesítés során nyilatkozhat arról, hogy nem, vagy csak különleges esetekben vagy feltételekkel alkalmazza az (1) bekezdés b), c) és d) pontjában megállapított joghatósági szabályokat.

8. cikk

Kiadatás és büntetőeljárás

(1) Bármely tagállam, amely jogszabályai szerint nem adja ki saját állampolgárait, meghozza a szükséges intézkedéseket, hogy megállapítsa joghatóságát azon bűncselekmények tekintetében, amelyeket a 2., a 3. és a 4. cikkből fakadó kötelezettségeivel összhangban állapított meg, ha a bűncselekményt állampolgára az állam területén kívül követi el.

(2) Ha bármely tagállam egyik állampolgárát olyan bűncselekmény elkövetésével vádolják egy másik tagállamban, amelyet a 2., a 3. és a 4. cikkből fakadó kötelezettségekkel összhangban állapítottak meg, és azt a személyt e tagállam pusztán állampolgársága alapján nem adja ki a másik tagállamnak, a tagállam az ügyet — amennyiben indokolt — büntetőeljárás céljából illetékes hatósága elé terjeszti. A büntetőeljárás lefolytatásának lehetővé tétele céljából a bűncselekménnyel kapcsolatos aktákat, információkat és bizonyítékokat az 1957. december 13-i európai kiadatási egyezmény 6. cikkében megállapított eljárás szerint kell átadni. A megkereső tagállamot értesíteni kell a megindított büntetőeljárásról és annak kimeneteléről.

(3) E cikk alkalmazásában az egy tagállam „állampolgára” kifejezést az adott állam által az európai kiadatási egyezmény 6. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti nyilatkozattal, és ugyanazon cikk (1) bekezdésének c) pontjával összhangban kell értelmezni.

9. cikk

Együtműködés

(1) Ha a 2., a 3. és a 4. cikkből fakadó kötelezettségekkel összhangban megállapított bűncselekménnyel kapcsolatos bármely eljárás legalább két tagállamot érint, az érintett államok hatékonyan együttműködnek a nyomozásban, a büntetőeljárás során és a kiszabott büntetés végrehajtásában, például kölcsönös jogsegély, kiadatás, eljárás átadása vagy más tagállamban kiszabott büntetés végrehajtása útján.

(2) Amennyiben egynél több tagállamnak van joghatósága és lehetősége a hatékony eljárásra egy azonos tényeken alapuló bűncselekmény tekintetében, az érintett tagállamok együttműködnek annak eldöntésében, hogy melyikük indít büntetőeljárást az elkövető vagy elkövetők ellen annak érdekében, hogy a büntetőeljárást — ha lehetséges — egyetlen tagállamra koncentrálják.

10. cikk

Ne bis in idem

(1) A tagállamok alkalmazzák nemzeti büntetőjogukban a *ne bis in idem* szabályt, amely szerint azon személy, akinek ügyében jogerős ítéletet hoztak az egyik tagállamban, nem vonható büntetőeljárás alá egy másik tagállamban ugyanazon tények alapján, feltéve, hogy ha szankció kiszabására került sor, azt végre is hajtották, illetve a végrehajtás folyamatban van, vagy az már nem végrehajtható az ítélkező állam jogszabályai szerint.

(2) A tagállam, amikor a 13. cikk (2) bekezdésében említett értesítést átadja, nyilatkozhat arról, hogy az e cikk (1) bekezdése nem köti őt a következő egy vagy több esetben:

a) ha a külföldön hozott ítélet alapjául szolgáló tények teljes egészében vagy részben a saját területén következtek be; az utóbbi esetben ez a kivétel nem alkalmazható, ha azok a tények részben azon tagállam területén következtek be, amelyben az ítéletet hozták;

- b) ha a külföldön hozott ítélet alapjául szolgáló tények a tagállam biztonsága vagy egyéb alapvető érdekei ellen irányuló bűncselekménynek minősülnek;
- c) ha a külföldön hozott ítélet alapjául szolgáló tényeket a tagállamnak egy hivatali kötelességeit megszegő tisztviselője követte el.

(3) Ha egy tagállamban ugyanazon tények alapján további büntetőeljárást indítanak egy személy ellen, akinek a perében egy másik tagállamban már jogerős ítéletet hoztak, az utóbbi tagállamban az említett tények alapján letöltött, bármilyen időtartamú szabadságvesztést be kell számítani a kiszabott büntetésbe. A nemzeti jogszabályok által megengedett mértékben, a szabadságvesztéssel nem járó büntetéseket is figyelembe kell venni, amennyiben végrehajtották azokat.

(4) Azok a kivételek, amelyek a (2) bekezdés szerinti nyilatkozat tárgyát képezhetik, nem alkalmazhatók, ha az érintett tagállam ugyanazon tények alapján felkérte a másik tagállamot, hogy indítson büntetőeljárást, vagy kiadta az érintett személyt.

(5) A tagállamok között létrejött, tárgyhoz tartozó multilaterális vagy bilaterális megállapodásokat és a megfelelő nyilatkozatokat ez a cikk nem érinti.

11. cikk

Belső rendelkezések

Ezen egyezmény egyik rendelkezése sem akadályozza a tagállamokat az ebből az egyezményből következő kötelezettségeken túlmutató belső jogi rendelkezések elfogadásában.

12. cikk

Bíróság

(1) Ezen egyezmény értelmezéséről vagy alkalmazásáról a tagállamok között keletkezett bármely vitát, amelynek kétoldalú megoldása nem bizonyult lehetségesnek, kezdeti szakaszban a Tanácsnak az Európai Unióról szóló szerződés VI. címében foglalt eljárás szerint kell megvizsgálnia a megoldás megtalálásának céljával. Amennyiben hat hónapon belül nem találnak megoldást, az ügyet a vitában érintett valamely fél az Európai Bíróság elé utalhatja.

(2) Egy vagy több tagállam és az Európai Közösségek Bizottsága között, az 1. cikkel kapcsolatban — de annak c) pontja kivételével — vagy a 2., a 3. és a 4. cikkel kapcsolatban zajló bármely vitát, amennyiben az a közösségi jog kérdésére vagy a Közösségek pénzügyi érdekeire vonatkozik, vagy az Európai Közösségeket létrehozó szerződések alapján felállított intézmények vagy szervek tagjait vagy tisztviselőit érinti, és amelyet tárgyalások útján nem lehetett rendezni, a vitában érintett felek egyike az Európai Bíróság elé utalhatja.

(3) Az egyes tagállamok bármely bírósága felkérheti az Európai Bíróságot, hogy előzetes döntést hozzon az 1–4. és 12–16. cikk értelmezésére vonatkozó, egy e bíróság előtt folyamatban lévő olyan ügyben felmerült kérdésben, amelyben az Európai Közösségeket létrehozó szerződések alapján felállított intézmények vagy szervek feladatuk gyakorlása során eljáró tagjai vagy tisztviselői érintettek, ha a tagállam bírósága úgy látja, hogy ítéletének meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére.

(4) Az Európai Bíróság (3) bekezdésben előírt hatásköre attól függ, hogy az érintett tagállam a 13. cikk (2) bekezdésében említett értesítés időpontjában vagy bármely azt követő időpontban elfogadja-e azt magára nézve egy ilyen értelmű nyilatkozattal.

(5) A (4) bekezdés szerinti nyilatkozatot tevő tagállam azokra a bíróságokra korlátozhatja azt a lehetőséget, hogy az Európai Bíróságtól előzetes döntést kérjenek, amelyek határozata ellen a nemzeti jog szerint nincs jogorvoslati lehetőség.

(6) Az Európai Közösségek Bíróságának alapokmányát és eljárási szabályzatát alkalmazni kell. Az alapokmánnyal összhangban a Bizottság, vagy bármely tagállam, függetlenül attól, hogy tett-e a (4) bekezdés szerinti nyilatkozatot vagy nem, jogosult a (3) bekezdés alapján felmerülő esetekben a Bíróság részére beadványokat vagy írásos észrevételeket benyújtani.

13. cikk

Hatálybalépés

(1) Minden tagállam saját alkotmányos követelményeivel összhangban fogadja el ezt az egyezményt.

(2) A tagállamok értesítik az Európai Unió Tanácsának főtitkárát azon eljárás befejeződéséről, amelyet saját alkotmányos követelményeik határoznak meg ezen egyezmény elfogadására.

(3) Ez az egyezmény kilencven nappal az után lép hatályba, hogy az utolsó tagállam is megtette a (2) bekezdésben említett értesítést.

(4) Ezen egyezmény hatálybalépéséig a (2) bekezdésben említett értesítés átadásakor vagy azután bármikor bármely tagállam tehet olyan nyilatkozatot, hogy a 12. cikk kivételével alkalmazni fogja ezt az egyezményt azon tagállamokkal való viszonyában, amelyek ugyanilyen nyilatkozatot tettek. Ez az egyezmény azon tagállam vonatkozásában, amely ilyen nyilatkozatot tett, a nyilatkozat letétbe helyezését követő kilencven nap letelte után következő hónap első napján válik alkalmazhatóvá.

(5) Az a tagállam, amelyik nem tett a (4) bekezdésben említett nyilatkozatot, ezt az egyezményt más szerződő tagállamok vonatkozásában kétoldalú megállapodások alapján alkalmazhatja.

*14. cikk***Új tagállamok csatlakozása**

- (1) Ehhez az egyezményhez minden olyan állam csatlakozhat, amely az Európai Unió tagjává válik.
- (2) Ennek az egyezménynek az Európai Unió Tanácsa által a csatlakozó állam nyelvén elkészített szövege hiteles.
- (3) A csatlakozási okiratokat a letéteményesnél kell letétbe helyezni.
- (4) Ez az egyezmény minden csatlakozó állam tekintetében a csatlakozási okirat letétbe helyezését követő kilencven nap elteltével, illetve — amennyiben az említett kilencven nap lejártával az egyezmény még nem lépett hatályba — az egyezmény hatálybalépésének napján lép hatályba.
- (5) Amennyiben ez az egyezmény még nem lépett hatályba akkor, amikor a csatlakozási okiratot letétbe helyezik, a csatlakozó államokra a 13. cikk (4) bekezdését kell alkalmazni.

*15. cikk***Fenntartások**

- (1) Fenntartásokat nem lehet tenni, a 7. cikk (2) bekezdésében és a 10. cikk (2) bekezdésében előírtak kivételével.
- (2) Bármely tagállam, amely fenntartással élt, a letéteményes értesítése útján teljes egészében vagy részben bármikor visszavonhatja azt. A visszavonás abban az időpontban lép hatályba, amikor a letéteményes kézhez kapja az értesítést.

*16. cikk***Letéteményes**

- (1) Ennek az egyezménynek a letéteményese az Európai Unió Tanácsának főtitkára.
- (2) A letéteményes az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* közzéteszi az elfogadásokról és csatlakozásokról, a nyilatkozatokról és fenntartásokról szóló információkat, valamint az egyezménnyel összefüggő egyéb értesítéseket.

A fentiek hitelül az alulírott teljhatalmú meghatalmazottak ezt az egyezményt az alább kézjegyükkel látták el.

Kelt Brüsszelben, 1997. május 26-án,
egy eredeti példányban angol, dán, finn, francia, görög, holland, ír, német, olasz, portugál, spanyol és svéd nyelven, a szövegek mindegyike egyformán hiteles; az eredeti példányt az Európai Unió Tanácsa Főtitkárságának levéltárában helyezik letétbe.

[Aláírások]”

3. § (1) A Magyar Köztársaság csatlakozási okiratának letétbe helyezésekor az alábbi fenntartásokat tette az egyezményhez:

- A Magyar Köztársaság az egyezmény 7. cikk (2) bekezdése alapján kijelenti, hogy a 7. cikk (1) bekezdés c) pontjában megállapított joghatósági szabályt nem fogja alkalmazni.

- A Magyar Köztársaság az egyezmény 10. cikk (2) bekezdése alapján kijelenti, hogy a 10. cikk (1) bekezdése nem köti, ha a külföldön hozott ítélet alapjául szolgáló tények a Magyar Köztársaság biztonsága vagy egyéb alapvető érdekei ellen irányuló bűncselekménynek minősülnek [10. cikk (2) bekezdés b) pont].

- A Magyar Köztársaság az egyezmény 10. cikk (2) bekezdése alapján kijelenti, hogy a 10. cikk (1) bekezdése nem köti, ha a külföldön hozott ítélet alapjául szolgáló tények a Magyar Köztársaság egyik köztisztviselőjének tevékenysége során jöttek létre, és hivatali kötelességével ellentétesek [10. cikk (2) bekezdés c) pont].

(2) A Magyar Köztársaság csatlakozási okiratának letétbe helyezésekor az alábbi nyilatkozatot tette az egyezményhez:

A Magyar Köztársaság az Európai Bíróság joghatóságát az Európai Unióról szóló szerződés 35. cikke (3) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerint fogadja el.

4. § (1) Ez a törvény kihirdetése napján lép hatályba.

(2) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről az igazságügy-miniszter gondoskodik.

INDOKOLÁS

Jelen törvényjavaslat tárgyát az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló, 1997. május 26-án kelt egyezmény törvénnyel történő kihirdetése képezi.

Az Európai Unió tagállamai – felismerve, hogy a nemzeteken átívelő korrupció elleni harc csak akkor lehet sikeres, ha a tagállamok belső joga egyaránt büntetni rendeli a külföldi tisztviselők és a nemzetközi szervezetek tisztviselői által elkövetett korrupciós bűncselekményeket – úgy határoztak, hogy nemzetközi egyezményt hoznak létre az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni hatékonyabb küzdelem érdekében.

Az egyezmény előírja, hogy minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket az egyezményben meghatározott tisztviselők által elkövetett aktív és passzív korrupció bűncselekménynek minősítése érdekében.

Az egyezmény alapján az a tagállam, amely nem adja ki saját állampolgárát, indokolt esetben a saját hatósága elé terjeszti az ügyet büntetőeljárás lefolytatása végett. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy az Európai Unió tagállamai között a kiadatási eljárást felváltotta az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásról szóló, 2002. június 13-i, 2002/548/IB tanácsi kerethatározaton alapuló átadási eljárás.

Az egyezmény együttműködési kötelezettséget ír elő a tagállamok számára, ha a büntetőeljárás legalább két tagállamot érint.

Az egyezmény rendelkezik arról, hogy a tagállamok alkalmazzák büntetőjogukban a *ne bis in idem* (kétszeri büntetés tilalma) szabályát.

Az egyezmény értelmezéséről vagy alkalmazásáról a tagállamok között keletkezett bármely vitát – ha a kétoldalú megoldás nem lehetséges, és az Európai Unióról szóló szerződés VI. címében foglalt eljárás sem vezet eredményre – a vitában érintett fél az Európai Bíróság elé utalhatja.

A 2001. évi CXXI. törvény a közélet tisztasága elleni bűncselekmények törvényi tényállásait több ponton módosította, tekintettel arra, hogy az elmúlt évtizedben sorra születtek a különböző nemzetközi szervezetekben a korrupcióval szembeni harmonizált, hatékony büntetőjogi fellépés céljával készült egyezmények, így többek között az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény is.

A büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) XV. Fejezetének VII. Címe tartalmazza a közélet tisztasága elleni bűncselekményeket, a VIII. Címe pedig (a Btk.-nak az 1998. évi LXXXVII. törvénnyel történt módosítása óta) a nemzetközi közélet tisztasága elleni bűncselekményeket. A Btk. ilyen irányú kibővítésének indoka az volt, hogy az Országgyűlés 1998-ban megerősítette a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) tagállamai és

más államok által Párizsban, 1997. november 21-én elfogadott, a külföldi hivatalos személyek megvesztegetése elleni küzdelemről szóló Egyezményt (amelyet később a 2000. évi XXXVII. törvénnyel ki is hirdetett az Országgyűlés).

Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásról szóló 2002. június 13-i, 2002/548/IB tanácsi kerethatározat a tagállamok között hatályban lévő kiadatási egyezmények helyébe lépett. Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény II. fejezete rendelkezik az európai elfogatóparancs végrehajtásáról. E törvény alapján, az Európai Unión belül – bizonyos feltételek mellett – magyar állampolgár is átadható. Ugyancsak ez a törvény – összhangban a Btk. 6. §-ával és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 579. §-ával – kimondja a kétszeri büntetés tilalmát is.

Az egyezményhez fenntartást kizárólag a 7. cikk (2) bekezdésében és a 10. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint lehet tenni. A fenntartások bejelentésére a csatlakozási okirat letétbe helyezésekor volt lehetőség.

A 7. cikk (1) bekezdése meghatározza azokat az eseteket, amelyekben a tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést joghatóságuk megállapítása érdekében. Tekintettel arra, hogy a magyar büntetőjog nem ismeri a sértett/passzív alany állampolgársága alapján meghatározott joghatóságot, a Magyar Köztársaság a 7. cikk (1) bekezdés c) pontjának alkalmazását zárta ki fenntartásában.

A 10. cikk (1) bekezdése szerint a tagállamok alkalmazzák a *ne bis in idem* szabályt nemzeti büntetőjogukban. A (2) bekezdés szerint e szabály alkalmazását nyilatkozatban ki lehet zárni bizonyos esetekben. A Magyar Köztársaság a *ne bis in idem* szabály alkalmazását kizárta azokra az esetekre nézve, amikor a külföldön hozott ítélet alapjául szolgáló tények a tagállam biztonsága vagy egyéb alapvető érdekei ellen irányuló bűncselekménynek minősülnek, illetve amikor a külföldön hozott ítélet alapjául szolgáló tények a tagállam egyik köztisztviselőjének tevékenysége során jöttek létre és hivatali kötelességével ellentétesek.

Az egyezmény 12. cikk (4) bekezdése szerint a tagállamok nyilatkozhatnak arról, hogy az Európai Bíróság hatáskörét elfogadják-e az egyezmény 1–3. és 12–16. cikkeinek értelmezésére vonatkozó előzetes döntés meghozatalára. Tekintettel a 2088/2003. (V. 15.) Korm. határozatra, e cikkhez a Magyar Köztársaság nyilatkozatában az Európai Bíróság joghatóságát az Európai Unióról szóló szerződés 35. cikke (3) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerint fogadta el.

Az egyezmény 90 nappal az után lép hatályba, hogy az utolsó tagállam – azon tagállamok közül, amelyek az egyezmény megkötésekor, 1997-ben az EU tagjai voltak – értesíti az Európai Unió Tanácsának főtitkárát azon eljárás befejeződéséről, amelyet saját alkotmányos követelményei határoznak meg az egyezmény elfogadására. 2005. június 30-án utolsó ilyen tagállamként Luxemburg ratifikálta az egyezményt, így az 2005. szeptember 28-án hatályba lépett.

Az egyezményhez történő magyar csatlakozás tárgyában az Országgyűlés 31/2005. (IV. 27.) OGY határozatával döntött, a Magyar Köztársaság csatlakozási okiratának letétbe helyezésére 2005. június 13-án került sor.